

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs van de Pedagogische Hogeschool De Kempel

Gegevens

datum	Naam instelling	: Pedagogische Hogeschool De Kempel
30 april 2015	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp		Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 15 december 2014
accreditatie hbo-bachelor	Graad opleiding	: Bachelor of Education
Opleiding tot leraar	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Basisonderwijs van de	Locatie opleiding	: Helmond
Pedagogische Hogeschool De	Datum goedkeuren panel	: 6 mei 2014
Kempel	Datum locatiebezoeken	: 11 en 12 september 2014
(003555)	Datum visitatierapport	: 10 november 2014
uw kenmerk		

Beoordelingskader

ons kenmerk	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).
NVAO/20151137/AH	
bijlagen	
2	

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding goed heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs van Hogeschool De Kempel wordt als voltijdse opleiding (inclusief het Challenge Program) en als deeltijdse opleiding aangeboden in Helmond. Het panel komt voor deze opleiding zowel voor de voltijdse als voor de deeltijdse variant tot het eindoordeel goed.

Beoogde eindkwalificaties

De Kempel heeft als visie geformuleerd dat ze leraren wil opleiden die voor kinderen het verschil maken, leraren met een persoonlijk meesterschap. De beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs zijn gebaseerd op de wettelijk vastgelegde beroepscompetenties, de Dublin-descriptoren op hbo-bachelorniveau en de landelijke kennisbases. De Kempel houdt zich actief op de hoogte van ontwikkelingen in het beroep door deelname aan verschillende (inter)nationale netwerken.

Inlichtingen

Irma Franssen
+31 (0)70 312 23 06
i.franssen@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300
info@nvaio.net | www.nvaio.net

Pagina 2 van 7 In overleg met het werkveld heeft De Kempel gekozen voor het opleiden van generalisten met een helder profiel, die proactief zijn in onderwijsinnovatie en een open oog hebben voor de wereld om hen heen. De Kempel is penvoerder van het Center of Expertise Persoonlijk meesterschap. Voor studenten die meer aankunnen is het Challenge Program ontwikkeld. Deze variant van het voltijdse programma legt meer nadruk op de rol van change agent en innovator en wordt als proeftuin gebruikt voor innovatie van de reguliere opleiding.

Het werkveld wordt betrokken bij de algemene koersbepaling van de opleiding. De samenwerking richtte zich de afgelopen jaren niet alleen op de begeleiding van studenten bij hun stages, maar ook op versterking van het ideaal 'samen opleiden'. In dat kader heeft De Kempel een projectsubsidie 'Versterking samenwerking scholen en lerarenopleiding' gekregen.

Het panel komt op de beoogde eindkwalificaties (standaard 1) tot het oordeel goed.

Programma

De opleiding is competentiegericht en ingericht aan de hand van zeven leerlijnen: conceptuele leerlijn, integrale leerlijn, stage, tutorlijn, vaardighedenleerlijn, bijzondere activiteiten en profilering. In de conceptuele leerlijn komen de kennisbases van de schoolvakken aan de orde, in de integrale leerlijn de generieke kennisbasis. De opleiding is erin geslaagd de inhoud van de kennisbases goed te verwerken in stageopdrachten. De diepgang en actualiteit van de aangeboden kennis en de kwaliteit van de (vak)literatuur zijn in orde. Als profilering kunnen de studenten buiten het curriculum om extra certificaten behalen (waaronder Jenaplan, OGO, premaster Onderwijswetenschappen).

Het panel vindt dat studenten tijdens de opleiding hun beroepsvaardigheden systematisch kunnen ontwikkelen door een goede opbouw van de stages. De Kempelscan is daarbij een nuttig en goed uitgewerkt instrument. Er is geen afzonderlijke onderzoekslijn, maar deze is verwerkt in de integrale leerlijn.

De opleiding heeft in een evaluatie vastgesteld dat met name de informatievaardigheden verbetering behoeven. Het panel heeft geconstateerd dat hiervoor al concrete stappen zijn gezet.

De relatie tussen de studieonderdelen, de leerlijnen en de beoogde eindkwalificaties is helder aangegeven. Studenten worden hierover geïnformeerd door middel van digitale studieroutes. Ook de toetsdoelen worden daarbij vermeld. De horizontale samenhang in het programma komt tot stand door de leerlijnen. De verticale samenhang betreft de toename in complexiteit, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid, waardoor de student zich aan het eind van de opleiding heeft ontwikkeld tot het niveau startbekwaam. Het panel is van oordeel dat er sprake is van een goed doortimmerd curriculum met duidelijke leerlijnen en een daarbij passend toetsbouwwerk.

Het panel heeft kunnen vaststellen dat het gekozen didactisch concept van sociaalconstructivisme past bij de beoogde eindkwalificaties en in de praktijk zichtbaar is in de gekozen aanpak en werkvormen. De werkvormen zetten de studenten aan tot leren. In de opleiding heerst een actieve en coöperatieve sfeer waarin studenten hard werken.

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen. Er is veel aandacht voor voorlichting op vo- en mbo-scholen. Alle studenten doen mee aan de 'Brede Intake'. De landelijke entreetoetsen maken hier deel van uit. Op basis van de intake krijgen de studenten een

Pagina 3 van 7 advies om wel of niet aan de opleiding te beginnen en, indien nodig, deel te nemen aan deficiëntiecurssussen. Vwo'ers en goede havisten worden uitgenodigd voor de intake van het Challenge Program. De examencommissie houdt toezicht op de toekenning van eventuele vrijstellingen en versnellingsmogelijkheden. De uitval in het eerste studiejaar van de voltijdopleiding is relatief gering.

De opleiding omvat 240 EC, gespreid over vier studiejaar van elk 60 EC. Daarmee voldoet de opleiding aan de wettelijk vereiste duur van een hbo-bacheloropleiding. De studielast is evenwichtig gespreid. Het aantal contacturen is aan het begin van de opleiding hoog en neemt in latere jaren af. De tijd voor stages laat de omgekeerde ontwikkeling zien. De vormgeving van het programma en de intensieve studiebegeleiding, inclusief de tutorgroepen, zetten de studenten aan tot een regelmatig studieritme. Als zich in de loop van een studiejaar belemmeringen voordoen, worden deze snel en adequaat opgelost. Dit alles draagt bij aan een studeerbaar programma met een pittige sfeer.

De deeltijdse studenten besteden meer tijd aan zelfstudie dan de voltijdse studenten. De opleiding besteedt veel aandacht aan de studeerbaarheid van het deeltijdprogramma, maar voor veel studenten blijkt de combinatie van studie met werk en/of gezin erg zwaar.

Het panel beoordeelt de duur van de opleiding (standaard 7) als voldoende, en de inhoud, oriëntatie, vormgeving, instroom en studeerbaarheid van de opleiding (standaarden 2, 3, 4, 5 en 6) als goed.

Personeel

De Kempel beschouwt als kern van haar personeelsbeleid dat de docenten een modelrol dienen te vervullen. Alle docenten zijn betrokken bij de (stage)begeleiding van de studenten. Om te bevorderen dat docenten zelf ook continu de verbinding leggen tussen theorie en praktijk is meer dan zestig procent van hen actief in het postinitiële onderwijsaanbod en in onderzoek. De docenten waarderen de brede invulling van hun taak zeer en zien het als sterk punt van werken bij De Kempel. Er is een expliciet inwerkbeleid voor nieuwe collega's en een jaarlijkse cyclus van functionerings-, beoordelings- en jaartaakgesprekken. Er wordt geïnvesteerd in de professionalisering van het personeel waarbij een goede balans is gevonden tussen sturing vanuit de organisatiedoelen en ruimte voor individuele wensen.

Het panel is positief over de kwaliteit van het personeel. Alle docenten beschikken over de vereiste vakinhoudelijke en didactische kwalificaties, het opleidingsniveau is hoog en iedereen heeft actuele kennis van de beroepspraktijk. Het panel waardeert vooral de professionele cultuur die het tijdens het bezoek aantrof. De studenten zijn positief in hun oordeel over de docenten. Het oordeel van het panel op deze standaard zou nog hoger zijn uitgevallen als ook de kennis van onderzoek breder in het personeel verankerd was.

De Kempel beschikt over 39,6 fte onderwijzend personeel. De docent-student-ratio is zeer gunstig (1:19,2). Door de positieve onderlinge sfeer en de korte lijnen zonder bureaucratie is er een grote bereidheid bij iedereen om met inzet bij te dragen aan de opleiding. Daardoor blijft de werkdruk goed hanteerbaar. Studenten vinden hun docenten gemakkelijk bereikbaar.

Het panel beoordeelt het personeelsbeleid, de kwaliteit en de kwantiteit van het personeel (standaarden 8, 9 en 10) als goed.

Het onderwijsgebouw van De Kempel heeft een prettige en veilige sfeer. De voorzieningen zijn modern en sluiten aan bij de behoeften van de opleiding en van het werkveld in de regio. Het panel waardeert het beleid van De Kempel om faciliteiten te behouden (bibliotheek) en te creëren (Meet to Create) die de verbinding met het regionale werkveld versterken. Het illustreert de innovatieve houding van de hogeschool.

Van de studenten wordt verwacht dat ze in de loop van hun opleiding groeien van docentsturing via gedeelde sturing naar zelfsturing. Daarbij worden ze begeleid door vakdocenten, tutores en stagebegeleiders. In de beroepspraktijk worden ze daarnaast begeleid door een mentor, een groepsleerkracht van de stageschool. De stagebegeleiding is intensief. Elke groep heeft per jaar een vaste docent als tutor. De tutor is gericht op het algemeen welzijn van de studenten en op de studiebegeleiding. In aanvulling op het tutoraat kunnen studenten een beroep doen op het decanaat. De informatievoorziening is uitgebreid en voor studenten beschikbaar via het digitale Leerplein.

Het panel beoordeelt de materiële voorzieningen en de studiebegeleiding (standaarden 11 en 12) als goed.

Kwaliteitszorg

De Kempel hanteert een PDCA-cyclus met geëxpliciteerde streefdoelen en prestatie indicatoren. Voor alle kritische onderwerpen die bepalend zijn voor de kwaliteit van het onderwijs zijn evaluatie-instrumenten beschikbaar. Ook peer reviews en collegiale audits worden ingezet. De cultuur in de organisatie is gericht op snel en adequaat handelen. De opleidingscommissie en de examencommissie hebben een actieve rol bij de kwaliteitsbewaking.

De kwaliteitscultuur komt goed tot uiting in de systematische aanpak waarbij door de verantwoordelijke medewerkers (managers, teamleiders, sectievoorzitters) verbetervoorstellen in activiteitenplannen worden opgenomen. Over de resultaten van de verbeterplannen doen zij verslag aan hun leidinggevenden. De opleidings- en examencommissie, de docenten en de studenten zijn nauw betrokken bij de kwaliteitszorg en voelen zich gehoord. De relatie met de alumni is goed, maar niet structureel georganiseerd. De relaties met het werkveld ontwikkelen zich op dit moment door de toekenning van het project Samen Opleiden nog meer dan tot nu toe in de richting van kritische en intensieve betrokkenheid op elkaar bij het opleiden van goede leraren. Het panel beoordeelt de evaluatie van resultaten, de verbetermaatregelen en de betrokkenheid bij kwaliteitszorg (standaarden 13, 14 en 15) als goed.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De Kempel heeft een uitgewerkt toetsbeleid. De toetsvormen sluiten goed aan bij de leerlijnen en leerdoelen en de kwaliteit ervan wordt systematisch bewaakt en gestimuleerd door de examencommissie en de toetscommissie. Studenten weten vooraf hoe ze getoetst zullen worden en krijgen achteraf feedback, indien gewenst toegelicht tijdens een inzagemoment. Het gebruik van dekkingsmatrices draagt bij aan de validiteit. Uitgewerkte beoordelingsprotocollen, intercollegiaal overleg en scholing dragen bij aan de betrouwbaarheid. Alle toetsen worden vooraf gecheckt door de toetscommissie. Achteraf worden de resultaten geanalyseerd, mede met behulp van externe adviseurs. De examencommissie is in control.

Pagina 5 van 7 De realisatie van de beoogde eindkwalificaties wordt aangetoond door een combinatie van toetsen die recht doet aan de breedte van het beroep en past bij wat een afgestudeerde moet kunnen laten zien in de praktijk. De Kempelscan is een zeer goed instrument om op zo objectief mogelijke wijze te beoordelen of de student de competenties in de beroepspraktijk beheerst. Het meesterstuk in de reguliere opleiding en het onderzoek in het Challenge Program zijn geschikt om de onderzoeksvaardigheden van de student te beoordelen. De opbouw in het theoretische en het handelingsdeel werkt goed. Het panel stelt vast dat het gehanteerde beoordelingsformulier per 2014-2015 duidelijk verbeterd is. Alle eindwerkstukken die het panel heeft bestudeerd zijn terecht als 'voldoende' of 'goed' beoordeeld. Zowel de alumni als het werkveld zijn zeer tevreden over de afgestudeerden van De Kempel.

Het panel beoordeelt de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties (standaard 16) als goed.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Pedagogische Hogeschool De Kempel te Helmond in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 9 maart 2015 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid heeft het college van bestuur geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (240 ECTS; varianten: voltijd, deeltijd; locatie: Helmond) van de Pedagogische Hogeschool De Kempel te Helmond. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2015 en is van kracht tot en met 29 april 2021.

Den Haag, 30 april 2015

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		voltijd / deeltijd
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Goed
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
	6. Het programma is studeerbaar.	Goed
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
	Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		Goed
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		Goed
Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Goed
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Goed
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Goed
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Goed
Eindoordeel		Goed

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 7 van 7 **Bijlage 2: panelsamenstelling**

- Prof.dr. M.J.M. Vermeulen, (voorzitter) is hoogleraar strategie-analyse voor non profit organisaties bij TIAS School for Business and Society en hoogleraar onderwijssociologie aan de Tilburg University en de Open Universiteit;
- J.D. Linckens, (lid) lid van het College van bestuur Stichting kom Leren te Maastricht;
- E.M. Suasso de Lima de Prado, (lid) tutor Master Leren en Innoveren bij Saxion Hogeschool en programmaleider en beleidsadviseur Opleiden in de School Academische Opleidingsschool Twente – Saxion Lerarenopleiding Hengelo;
- L. van Rooijen, (student-lid) volgt de bacheloropleiding Opleiding tot leraar Basisonderwijs aan de Hogeschool Leiden.

Het panel werd ondersteund door dr. M.J.H. van der Weiden, secretaris (gecertificeerd).